

ХУЛОСАИ ШҶҶРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.KOA-055

ДАР НАЗДИ ДОНИШГОҶИ МИЛЛИИ ТОҶИКИСТОН

БАРОИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ НОМЗАДИ ИЛМ

Парвандаи аттестатсионии № 2

Хулосаи ШҶҶрои диссертатсионӣ аз 14.03.2020, суратчаласаи № 10 оид ба додани дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ ба Одинаев Меҳрубон Абдурахмонович, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Диссертатсия дар мавзӯи «Таҳқиқи омории тағйирёбии равандҳои иҷтимоӣ-демографӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» аз рӯи ихтисоси 08.00.12- Ҳисоби муҳосибӣ, аудит ва омор санаи 23.11.2019, қарори № 2 аз тарафи ШҶҶрои диссертатсионии 6D.KOA-055, дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, Ҷумҳурии Тоҷикистон, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ 17.), ки он дар асоси фармони Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 03 июли соли 2019 таҳти № 166 ташкил гардидааст, барои ҳимоя қабул карда шуд.

Унвончӯ Одинаев Меҳрубон Абдурахмонович, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, 25 марти соли 1987 дар ноҳияи Ҳисор таваллуд шудааст. Соли 2005 ба Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон ба факултети баҳисобгирию иқтисодӣ, ихтисоси омор дохил шуда соли 2010 бо дипломи аъло онро хатм намудааст. Аз соли 2010 то ҳол ба ҳайси ассистент дар кафедраи омили Донишгоҳи миллии Тоҷикистон фаъолият дорад.

Тӯли солҳои 2013-2017 дар шӯбаи ғоибонаи аспирантураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон таҳсил намудааст.

Диссертатсия дар кафедраи омили Донишгоҳи миллии Тоҷикистон иҷро карда шудааст.

Роҳбари илмӣ:

Мирзоев Сайали Сайвалиевич – номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи омили Донишгоҳи миллии Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

Азимов Абдумавлон Чалилович – доктори илмҳои иқтисодӣ профессор, мудири кафедраи “Назарияи иқтисодӣ”-и Донишқадаи Иқтисод ва савдои Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон дар ш. Хучанд;

4. Тенденция демографического развития регионов и её социально-экономические проблемы // Вестник Таджикского национального университета. Серия экономических наук. – 2014. - № 2/10(152). - С. 98-103. (0,4 п. л., 0,2 авт.).
5. Тенденция развития демографических процессов и его воздействия на окружающую среду // Вестник Таджикского национального университета. Серия экономических наук. – 2015. - № 2/3(165). - С.35-38. (0,25 п. л., 0,15 авт.).
6. Особенности методологических подходов к управлению трудовыми ресурсами рыночных условиях // Известия Иссук-Кульского форума бухгалтеров и аудиторов стран Центральной Азии. Международный теоретический и научно – практический журнал. - Кыргызстан, 2017. - С.52-56. (0,3 п. л.).
7. Арзёбии омори сатҳи зиндагии аҳоли // Пайёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - 2018. -№ 6., ҷ. 2. - С. 46-51. (0,4 ҷ.ч., 0,15 аз муаллиф.).
8. Статистический анализ динамики численности населения и факторы её роста // Экономика Таджикистана. Институт экономики и демографии Академии наук Республики Таджикистан. - 2018. -№3. - С. 101-106. (0,4 п. л., 0,1 авт.).
9. Вопросы моделирование зависимости роста ВВП страны от состояния рынка труда // Вестник Таджикского национального университета. Серия социально-экономических и общественных наук. - 2019. - № 6. - С. 27-33. (0,4 п. л., 0,15 авт.).
10. Характеристика современной демографической ситуации и тенденция ее изменения в Республике Таджикистан // Экономика Таджикистана. Институт экономики и демографии Академии наук Республики Таджикистан. – 2019. - №3. - С. 112-120. (0,5 п. л., 0,2 авт.).
11. Истифодаи усули индексӣ дар омӯзиши сохтори таваллуд // Маркази таҳқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз. – 2019. - №4. - С. 135-148. (0,5 п. л., 0,2 авт.).
12. Таҷрибаи баъзе аз кишварҳо дар арзёбии нишондиҳандаҳои сатҳи зиндагии аҳоли // Маркази таҳқиқоти стратегии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. Тоҷикистон ва ҷаҳони имрӯз. - 2019. -№3 (66). -С. 133-145. (0,8 ҷ. ч., 0,3 аз муаллиф.).
13. Иқтидори демографӣ ҳамчун омили рушдиҳандаи иқтисодиёт // Пайёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - 2019. -№ 7. - С. 99-105. (0,4 ҷ.ч., 0,2 аз муаллиф.).

Дар дигар нашрияҳо:

14. Статистический анализ социально - экономических показателей Республика Таджикистан // Совершенствование денежно-кредитного механизма в современных условиях: материалы республиканской научно-практической конференции (г. Душанбе, 16-июня 2012 г.) – Душанбе, 2012. - С.96-99. (0,25 п. л.).
15. Мақоми ҷомеаи шаҳрвандӣ ва рушди демографии Ҷумҳурии Тоҷикистон // Ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон; масъалаҳо ва дурнамоии рушди он: маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмию амалӣ (ш. Душанбе, 23-24 ноябри 2013 с.) - Душанбе, 2013. - С. 71-73. (0,2 ҷ. ч.).
16. Миграционные процессы- анализ ситуации и стратегии развития рынок труда в Республики Таджикистан // Бухгалтерский учет, анализ и аудит: современное состояние и перспективы развития: материалы республиканской научно-практической конференции (г.Душанбе, 14-15 марта 2014 г.) - Душанбе, 2014. - С.215-217. (0,2 п. л.).
17. Анализ и прогнозирование развитие демографических процессов в регионах Республики Таджикистан // Внедрение Международных стандартов аудита в республике Таджикистан: проблемы и перспективы: материалы международной научно-практической конференции (г. Душанбе, 29-31 мая 2014 г.) – Душанбе, 2014. - С.130-133. (0,25 п. л.).
18. Анализ и прогнозирование развитие демографических процессов и рынок труда в регионах Республики Таджикистан // Министерство труда, миграции и занятости населения Республики Таджикистан, Научно-практической конференции по теме: «Проблемы человеческого развития Республики Таджикистан в контексте реформирования социально-трудовых отношений» (г. Душанбе, 30-31 октября 2014.) – Душанбе, 2014. - С. 67-71. (0,3 п.л.).
19. Социально демографическая политика и пути решения региональных демографических проблем // Современные проблемы статистической науки и практики: материалы научно-практической конференции (г. Душанбе, 28-30 марта 2015.) –Душанбе, 2015. - С. 24-30. (0,43 п. л.).
20. Таҳлили омории динамикаи нишондиҳандаҳои бозори меҳнат дар Ҷумҳурии Тоҷикистон // Илм ва фановарӣ (мачаллаи илмӣ). Баҳши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. -Душанбе: «Сино», 2015. - №2(6). - С. 21-23. (0,2 ҷ.ч.).
21. Особенности состояния рождаемости за меж переписной период в Республике Таджикистан // Идоракунии рушди захираҳои инсонӣ дар шароити муосир: концепсияҳо, тамоюлҳо ва таҷдидҳо: маводи

конференсияи ҷумҳуриявӣ илмию амалӣ (ш. Душанбе, 27-октябри 2016 с.) – Душанбе, 2016. - С. 135-138. (0,25 п. л.).

22. Региональные особенности воспроизводственных процессов населения // 20-солагии Рӯзи ваҳдати миллӣ ва «Соли ҷавонон»: маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмӣ-назаравӣ ҳайати устодону кормандони ДМТ (ш. Душанбе, 20 апрели 2017 с.) – Душанбе, 2017. - С. 246-249. (0,25 п. л.).

23. Особенности современных макроэкономических условий инфляции в Республике Таджикистан // Экономика Центральной Азии том 1, №1, (1 январь-март 2017). - С.36-45. ISSN 2542-0607. (0,5 п. л., 0,2 авт.).

24. Арзёбии сатҳи зиндагии аҳоли яке аз масъалаҳои мубрами // Масъалаҳои мубрами ҳисобдорӣ, таҳлил, аудит ва омор дар шароити Тоҷикистон: маводи конференсияи ҷумҳуриявӣ илмию-амалӣ (ш. Душанбе, 2018.) – Душанбе, 2018. - С. 11-16. (0,4 ҷ.ч., 0,2 аз муаллиф).

25. Индексный метод анализа динамики рождаемости в Республике Таджикистан // Известия Иссик-Кульского форума бухгалтеров и аудиторов стран Центральной Азии. ISSN 1694-7347. Международный теоретический и научно-практический журнал. – Кыргызстан, 2019. - №1 (24). - С. 286-290. (0,4 п. л., 0,2 авт.).

26. Демографическая ситуация и тенденция ее изменение в Республике Таджикистан // Масоили муҳими тақомул ва рушди аудити давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон: маводи конференсияи байналмилалӣ. - Душанбе, 2019. - С.77-83. (0,43 п. л., 0,15 авт.).

27. Проблемы применения системы показателей при изучении демографической ситуации в регионах // “Годам развития села, туризма и народных ремесёл (2019-2021гг.)” и “400-летию Миробиди Сайидо Насафи”: материалы республиканской научно-теоретической конференции профессорско-преподавательского состава и сотрудников ТНУ, посвященной (г. Душанбе, 20-27 апреля, 2019 г.) – Душанбе, 2019. – Том № 1. - С. 313-315. (0,2 п. л.).

Ба унвони автореферати диссертатсия тақризи зерин ворид шуданд:

1. **Ризокулов Т.Р.** – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, муовини ректор оид ба илм ва инноватсияи Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон дар ш. Хучанд, бо чунин эродҳо:

1) Ба ҳайси камбуди метавон дард кард, ки дар автореферат баъзе равандҳои иҷтимоӣ-демографии ба қадри лозима возеҳ ва шарҳ дода нашудааст;

2) Инчунин қисматҳои алоҳидаи баъзе аз навгонҳои илмӣ ба пуррагӣ кушода дода нашудааст.

2. **Исмоилов М.М.** – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, мудири кафедраи назарияи иқтисодии МДТ “ДДХ ба номи ак. Б. Гафуров”, бо чунин эродҳо:

1) Сабабҳои камшавии аҳолии Тоҷикистон аз соли 2017 инҷониб бо пурраги шарҳ дода нашудааст. Саҳ 16;

2) Дар саҳифаи 18-и автореферат муаллиф нишондиҳандаҳои асосии иҷтимоӣ-демографро барои таҳлилҳои коррелятсионӣ ва регрессионӣ истифода намудааст, аммо пайдар пай ба даст овардани натиҷаҳои онҳоро нишон надодааст;

3) Муаллиф дар автореферати худ пайдарҳамии масъалаҳои мавриди таҳқиқ қароргирифтаро то андозае ба инобат нагирифтааст.

3. **Маҳмадбеков М.Ш.** – номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент муовини якуми сардори Хадамоти муҳоҷирати Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, бо чунин эродҳо:

1) Дар автореферат татбиқи моделҳои гуногуни оморию риёзӣ дар таҳлили равандҳои иҷтимоӣ-демографӣ шарҳ ва тавзеҳ дода нашудааст;

2) Дар саҳифаи 10-уми автореферат қадвали №1, дар сатҳи зарурӣ таҳлил карда нашудааст ва натиҷаҳои ба даст овардашуда шарҳ дода нашуданд;

3) Дар матни автореферат баъзе хатогиҳои имлоӣ ва услубӣ ҷой доранд.

4. **Субҳонов А.** – номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент, мудири бахши демография ва оилаи Институти иқтисод ва демографияи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, бо чунин эродҳо:

1) Таҳлили қадвалҳо дар автореферат хеле содда навишта шудаанд, онҳоро мукамал мекард хуб мешуд;

2) Дар баробари ҳолати кунунии афзоиши аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва омилҳои таъсирбахши он дар автореферат шарҳи мухтасар оварда мешуд қобили қабул мегардид.

5. **Саякбаева А. А.** – доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, мудири кафедраи молияи Донишгоҳи милли Қирғизистон ба номи Ж. Баласағина, бо чунин эродҳо:

1) Ба назари мо хуб мешуд, ки фарқияти мафҳуми “равандҳои иҷтимоӣ-демографи”ро аз дигар мафҳумҳои мавҷудаи адабиётҳои илмӣ шарҳ медоданд;

2) Дар автореферат хатогиҳои алоҳидаи стилистикӣ ва имлоӣ мавҷуданд.

Ҳамаи тақризҳо мусбат буда, қисме аз эродҳо хусусияти тавсиявӣ доранд.

Интихоби муқарризони расмӣ бо дарназардошти ризоияти Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (аз 24 октябри соли 2019 таҳти № 286) ва пешниҳоди комиссияи ташхисии Шӯрои диссертатсионӣ муқарризони расмии диссертатсияи бо мавҷудияти салоҳият ва мавқеи устувор дар доираи таҳқиқи омории тағйирёбии равандҳои иҷтимоӣ-демографӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, мавҷудияти интишорот дар соҳаи мазкур ва қобилияти баҳодихӣ ба аҳамияти илмию назариявии диссертатсия, ҳамчунин бо розигии шахсӣ барои пешниҳоди тақриз асоснок шудааст. Интихоби муассисаи тақриздиханда бо он асоснок карда шудааст, ки Пажӯҳишгоҳи меҳнат, муҳочират ва шугли аҳоли»-и Вазорати меҳнат, муҳочират ва шугли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар самти илми дахлдор шинохташуда буда, қодир аст, ки арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияро муайян намояд.

Шӯрои диссертатсионӣ дар асоси таҳқиқоти гузаронидаи унвонҷӯ қайд менамояд, ки:

➤ **чанбаҳои назариявӣ** методӣ ва ташкили омӯзиши қонуниятҳои омории тағйирёбии равандҳои иҷтимоӣ-демографӣ бо назардошти вазъ ва ҳолати минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон гуногун мебошад. Пешниҳод гардид, ки дар шароити муосири Ҷумҳурии Тоҷикистон равандҳои демографӣ ва дар маҷмӯъ рафтори демографии аҳоли хусусияти мунтазам тағйирёбӣ дошта, аз омилҳои зиёд вобаста аст. Бинобар ин, омӯхтан ва муайян намудани дараҷаи таъсири омилҳои алоҳида ба равандҳои иҷтимоӣ-демографӣ ва чудо намудани маҷмӯи омилҳои таъсиррасон аз манфиат ҳолӣ нест.

➤ **ошкор карда шудааст**, ки дар шароити муосир тамоюли инкишоф ва тағйирёбии равандҳои иҷтимоӣ-демографӣ гуногуншакл ва фарқкунанда боқӣ монда бо назардошти ин ҳолат такмил додани маҳзани маълумотҳои оморӣ ва истифодабарии барномаҳои муосири коркарди онҳо тақозо карда мешавад. Татбиқи муодилаи регрессияи чуфт ошкор намуд, ки дар сурати зиёд шудани ақди никоҳ сад воҳид ба ҳисоби миёна 63 кӯдаки навзод таваллуд мешавад. Натиҷаи таҳқиқоти муаллиф ошкор намуд, ки муҳочирати аҳолии қобилияти меҳнатидошта, мамлакатро аз оқибатҳои манфии иҷтимоӣ-сиёсидошта эмин нигоҳ медорад.

➤ **исбот карда шуд**, ки дар сохтори синнусолии аҳоли тағйиротҳо ба вучуд омада, гузариши мунтазам аз намуди рушдбандаи синнусолӣ ба намуди оддии азнавбавучудоварӣ сурат мегирад.

➤ **муқарар гардид**, ки натиҷаи таҳқиқоти интихобии гузаронидашуда аз маълумотҳои омори расмӣ қисман фарқ дошта, бо истифода аз барномаи

SPSS-20 натиҷаи муайян ба даст оварда шуда шарҳи илмию омории онҳо пешниҳод гардид.

➤ **асоснок намудани зарурати татбиқи усулҳои асосии дурнамоии омории тағйирёбии равандҳои иҷтимоӣ-демографӣ ва ошкор сохтани тафовути минтақавии вазъи демографӣ бо ёрии таснифоти бисёрченакаи оморӣ.** Зарурати ба кластерҳо ҷудо намудани минтақаҳо бо назардошти имкониятҳои иҷтимоӣ ва демографияшон ошкор ва муайян гардида, тавсия ва пешниҳодҳо чиҳати бартароф намудани камбудҳои ҷойдошта барои ҳар яке аз онҳо пешниҳод гардид.

➤ **моделҳои гуногуни оморию математикӣ** барои ошкор намудани тафовути минтақавӣ пешниҳод гардида, амалигардонии он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон асоснок карда шудааст. Натиҷаҳои иҷтимоию иқтисодӣ, ки аз танзими равандҳои демографӣ ба амал омаданд, дар сатҳи минтақаҳо бо назардошти ҳолати демографии ҳозираи Ҷумҳурии Тоҷикистон арзёбӣ ва пешниҳод гардиданд.

Аҳамияти назариявии таҳқиқоти мазкур бо он асоснок карда мешавад, ки дар он:

- **таҳқиқоти диссертатсионӣ** пешниҳодҳои назариявӣ тавсияҳои амалӣ илман асоснок карда шудаанд, ки онҳо барои самаранок ҳал намудани муаммоҳои баланд бардоштани тамоюлҳои асосии равандҳои демографӣ, дараҷаи дарозумрии аҳоли, паст кардани сатҳи камбизоатӣ, даромад ва сатҳи зиндагии аҳолии кишвар имконият медиҳанд.

- **аҳамияти назариявии таҳқиқоти диссертатсионӣ** аз он иборат аст, ки муқаррароти асосии онро метавон барои такмил додани механизми ташаккули равандҳои демографӣ ва арзёбии онро дар сатҳи ҷумҳуриявӣ ва маҳаллӣ, инчунин барои мукамал ва аниқ намудани тавсияҳои методии мақомотҳои омили давлатӣ оид ба муайян намудани шумора ва сохтори аҳоли истифода намуд.

Аҳамияти амалии натиҷаҳои таҳқиқоти илмӣ ба дастовардаи унвонҷӯ чунин тасдиқ мегардад:

- **аҳамияти амалии таҳқиқот** аз он иборат аст, ки методикаи дар он пешниҳодшуда ҳангоми гузаронидани таҳлили маҷмӯии ҳолати демографӣ дар ҷумҳурӣ ё дар минтақаҳо бо мақсади муайян намудани тамолҳои асосии равандҳои демографӣ ва дар асоси натиҷаҳои бадастомада андешидани чораҳои зарурӣ оид ба самаранок идоракунии равандҳои демографӣ истифода шуда метавонад.

- **натиҷаҳои таҳқиқоти методологӣ** назариявии гузаронидашуда дар оянда ҳамчун базаи маълумотҳо барои гузаронидани таҳқиқотҳо, коркард ва такмилдиҳии механизмҳои арзёбӣ ва идоракунии равандҳои демографӣ

дар Ҷумҳурии Тоҷикистон кӯмак расонад. Дар амалия хусусан, дар низоми коркарди маълумотҳои Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва раёсатҳои шахру ноҳияҳои он бо мақсади баҳодиҳӣ ба инкишофи демографии ҷумҳурӣ ва минтақаҳои он, мақомоти роҳбарикунандаи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар коркарди роҳҳои имконпазири такмилдиҳӣ ва идоракунии сиёсати демографӣ, инчунин дар мактабҳои олии ҳангоми омӯзиши курси «Омили аҳолии», «Демографияи иқтисодӣ», «Омили иҷтимоӣ», «Муҳоҷиратшиносӣ», «Омили аҳолиҳалқӣ» истифода шуда метавонад. Таъсиҳои амалӣ-назоратӣ барои муҳоқиқони ватанию хориҷӣ ва институтҳои муҳими давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон вобаста ба таҳқиқи равандҳои демографии аҳолии хело муҳим мебошад.

Арзёбии саҳеҳии натиҷаҳои таҳқиқот ошкор менамояд, ки:

- ошкор карда шуд, ки қонуниятҳои омории равандҳои иҷтимоӣ-демографӣ хусусияти мунтазам тағйирёбии дошта, аз омилҳои зиёд вобаста мебошанд;
- системаи омории нишондиҳандаҳои равандҳои иҷтимоӣ демографӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия карда шуд;
- воситаҳои методии таҳлили омории динамикаи аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон коркард карда шуда, хусусиятҳои гуногуни омилҳои ватанӣ таҳия гардиданд;
- исбот карда шуд, ки сохтори синнусолии аҳолии аз намуди рушдбанди синнусолӣ ба намуди одии азнавбавучудоварӣ гузашта истодааст;
- татбиқи усулҳои асосии дурнамоии омории тағйирёбии равандҳои иҷтимоӣ-демографӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон пешниҳод карда шуд;
- моделҳои гуногуни омории математикӣ барои ошкор намудани тафовути минтақавӣ пешниҳод гардида, амалигардонии он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон асоснок карда шуд;
- методикаи моделкунонии рушди равандҳои иҷтимоӣ-демографӣ дар асосии гурӯҳбандии омории бисёрченака пешниҳод карда шуд.

Пешниҳодҳои дар натиҷаи таҳқиқот бадастомада метавонанд дар оянда ҳамчун базаи маълумотҳо барои таҳияи барномаҳои давлатӣ оид ба танзим дарории оила, пешгирии теъдоди зиёди муҳоҷирон, пешгирии фаъти қудакон, аз ҷумла, ба сифати асосҳои илмӣ-методӣ барои Хадамоти муҳоҷирати Вазорати меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон, муҳоқиқони ватанию хориҷӣ, инчунин дар раванди омӯзиш дар муассисаҳои олии таълимии кишвар истифода бурда шаванд.

- **назорат** дар таҳлилу таҳқиқи равандҳои демографӣ ва тамоюли тағйирёбии онҳо, рафтори демографии аҳолии ва қонуниятҳои он, идоракунии ин равандҳо бисёр олимони ватанию хориҷӣ саҳм гузоштаанд. Ҷанбаҳои гуногуни масъалаи мазкур дар корҳои илмӣ олимони ватанӣ ва хориҷӣ дарҷ гардидаанд;

- **пешниҳодҳои асосӣ ба таҳлил:** Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, натиҷаи гузаронидашудаи таҳқиқоти интихобии муаллиф ташкил додаанд. Дар чараёни таҳқиқот санадҳои қонунгузорӣ ва меъёрии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Барномаи рушди иҷтимоӣ ва иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2020, Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон то соли 2030, иттилооти таҳлилии олимони ватанию хориҷӣ, маълумоти таҳқиқотии илмӣ махсуси Институти иқтисод ва демографияи Академияи илмҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон, Барномаи ҳифзи иҷтимоии аҳоли дар шароити гузариш ба иқтисоди бозорӣ барои солҳои 2005–2020, Стратегияи давлатии паст кардани сатҳи камбизоатии аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2025-ро ташкил намудааст.

- **истифодаи** ғояи таҳқиқот бо таҳлили дастурҳо, баромадҳо ва Паёмҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ - Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, маълумоти Агентии омили назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, маводи чопи даврии иқтисодӣ ва воситаҳои ахбори омма, маводи конференсияҳо, маводи таҳлилий ва таҳқиқотӣ, захираҳои иттилоотии Интернет асоснок шудааст.

Саҳми шахсии унвонҷӯ дар он зоҳир мегардад, ки:

- саҳми шахсии муаллиф аз гузаронидани мушоҳидаи интихобӣ барои 400 хоҷагии хонавода буда, ҷамъоварӣ, коркард ва таҳлили омили маълумотҳоро дар бар гирифтааст. Муайян намудани мақсад, вазифаҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ ва ҳалли онҳо дар ҷамъбаस्तкунӣ, мураттабсозӣ, ошкор ва пурра намудани роҳҳои назариявӣ ва амалии таҳлили омили равандҳои демографияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асоснок гардидааст;

- натиҷаҳои асосӣ ва нуқтаҳои муҳими қори диссертатсионӣ дар конференсияҳои илмӣ назариявии байналмилалӣ, ҷумҳуриявӣ, инчунин дар конференсияҳои ҳарсолаи ҳаياتи профессорону устодон ва қормандони Донишгоҳи миллии Тоҷикистон доир гашта ироа гардидаанд. Бештари мақолаҳои муаллифи диссертатсия дар солҳои 2011-2019, дар маводи конференсияҳои илмӣ амалии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, Институти иқтисод ва демографияи АИҶТ, Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон, Маркази таҳқиқоти стратегияи назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон рӯи чоп омадаанд.

- натиҷаҳои қорҳои илмӣ-таҳқиқотии муаллиф дар амалия татбиқ қарда шудаанд (санади татбиқ аз қониби Хадамоти муҳочирати Вазорати меҳнат, муҳочират ва шуғли аҳолии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 06 январи соли 2020, № 01; Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 22 январи 2020);

- чамъовари ва таҳлили маълумотҳои оморӣ дар самти омӯзиши таҳқиқи оморӣ тағйирёбии равандҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;

- муқаррароти асосии диссертатсия дар 27 мақолаҳои илмӣ дар ҳаҷми умумии 5,5 ҷузъи чопӣ, аз ҷумла 13 мақолаи илмӣ дар маҷаллаҳои аз тарафи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва КОА-и Вазорати маориф ва илми Федератсияи Россия нашр гардидаанд;

- натиҷаҳои асосии таҳқиқоти гузаронидашуда дар конференсияҳои илмию амалии байналмилалӣ, ҷумҳуриявие, ки дар Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва дигар муассисаҳои таҳсилоти олии Ҷумҳурии Тоҷикистон тӯли солҳои 2011-2019 баргузор гардиданд, аз ҷониби муаллиф маъруза карда шуданд.

Дар ҷаласа аз санаи 14.03.2020 Шӯрои диссертатсионии 6D.КОА-055 қарор қабул кард, ки ба Одинаев Меҳрубон Абдурахмонович дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯи ихтисоси 08.00.12- Ҳисоби муҳосибӣ, аудит ва омор дода шавад.

Дар рафти овоздиҳии пинҳонии Шӯрои диссертатсионӣ аз “15” нафар аъзои умумии шӯро “15” нафар, аз он ҷумла “6” нафар доктори илм аз рӯи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда иштирок доштанд. Аз “15” нафар аъзои шӯрои диссертатсионии дар ҷаласа иштирокдошта, овоз доданд: тарафдор “15” нафар, зид – нест, бюллетени безътибор – нест.

**Раиси Шӯрои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор**

С.Ф. Низомов

**И.в. котиби илмӣ шӯрои диссертатсионӣ,
номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсент**

С.О. Мирзохонов

14.03.2020